



Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2021. március

Gyászol az egyházmegye



Február 26-án, 72 éves korában koronavírus-fertőzés következtében elhunyt Snell György atya, esztergomi segédpüspök, a budapesti Szent István bazilika plébánosa. Az elmúlt években kétszer látogatott el hozzánk: az első alkalommal a megújult közösségi termeket, 2018 novemberében pedig a Margitszigeten felállított Szent Margit szobrot áldotta meg. Kedves személyiségét megőrizzük emlékezetünkben. Újlakon több szentmisét is lelki üdvéért ajánlottunk fel.

Szertartásrend járványos időkben

Mivel lapunk következő száma húsvétkor jelenik meg, szívesen tájékoztatnánk a híveket a húsvéti szertartások rendjéről – ha nem lenne szinte minden bizonytalan a járványhelyzet miatt. Arra számíthatunk, hogy számítógépen követhetjük a szertartásokat, melyek az alábbi időpontokban kezdődnek:

- | | |
|------------|---|
| április 1. | 18.00 nagycsütörtöki szertartás |
| április 2. | 17.30 keresztút
18.00 nagypénteki szertartás |
| április 3. | 20.00 nagyszombati szertartás
(tűzszentelés, olvasmányok, szentmise) |

Húsvét előtt, a nagyböjti időben kedden és pénteken reggel a szentmise után zsolozsmát mondunk a templomban. Péntek esténként 17.30 órai kezdettel keresztutat tartunk. Ha a helyzet engedi, keresztutat járunk március 27-én, szombaton a kiscelli Kálvárián. Találkozás 15 órakor a Bécsi út és a Kiscelli utca sarkán.

A járvány okozta helyzetben február 14. óta vasárnap reggel 7.30 órai kezdettel is van szentmise. Ez addig folytatódik, ameddig a veszélyhelyzet indokolja.

Gondolatok a Szent József év alkalmából

Szent József nagyon kedves, mindenben segítő szentem. Barátságunk 1944. március 19-én, elsőáldozásom napján kezdődött. (Történelmi napon, ekkor jöttek be a németek.) Nagy öröm számomra a Szentatya által meghirdetett Szent József-év. Mostani, járvány miatti bezártságunk idején sok időt töltök gondolataimban, imáimban kedves szentemmel. Ezt segíti az is, hogy ő a csend szentje. Szava alig hallható a Szentírásban. Személye mégis meghatározó, békét sugárzó. Neve csak Jézussal és Máriával kapcsolatban szerepel. A világ szemében egyszerű, dolgos, hűséges, hallgatag ács, aki családjáért él.

József csendje rám is átragad.

Most, bezártságom idején, ha valamelyik gyermekem vagy unokám maszkban, fertőtlenítővel az egyik, bevásárlótáskával a másik kezében betoppan a napi étellel, akkor van alkalmam egy kis beszélgetésre. Ilyenkor jó, ha hasznosan, nagy szeretettel, gondolataimat összeszedve tudok hozzájuk szólani. A telefonozás nem az igazi!

Ha vége a látogatásnak, utánuk integetek és fáj a szívem, hogy nem is köszöntem meg eléggé, hogy itt voltak. De talán már nincs messze a szabadulás ebből a pandémiából. Szent József ebben is fog segíteni. Közbenjár értünk, hogy eltűnjék a szorongás sötétje. Hiszen biztosan aggódott ő is a nehezebb helyzetekben Szent Családjáért.

Rábízom napjaimat, gyengeségeimet, csendemet. Rábízom a covidos járványban meghalt fiamat, hogy vigye őt szent Fia, Jézus karjaiba. Mert Szent József a jó halál védőszentje is. Ünnepe március 19-én üljük.

Keglevich Lászlóné



A képviselőtestület februári üléséről

Február 11-én este ülést tartott plébániánk képviselőtestülete, a járványhelyzetben lehetséges módon: online, azaz ki-ki otthon ülve a képernyője előtt. Tervezési szempontból minden évben ez a február eleji megbeszélés a legfontosabb, hiszen ezen történik meg az előző évi zárszámadás és az ez évi költségvetés – benne az évre vonatkozó terveinkkel – megvitatása és elfogadása. A gazdasági bizottság már előzőleg elkészítette előterjesztését, ami jó alapot szolgáltatott a döntésekhez.

A tavalyi évre tervezett bevételek többnyire a várthoz közeli mértékben teljesültek. A perselypénz valamivel kevesebb, az egyházi hozzájárulás picit több – a hívek a megváltozott helyzetben is megtalálták az adakozás módját. Összességében csupán kis mértékben csökkent a bevétel, ami a vírushelyzetben igen öröndetes eredmény.

Az idei évben a szokásos kiadások (a templom és a plébánia fenntartása, munkatársak bére stb.) mellett speciális felújítási feladatok is vannak. Szeretnénk ismét megszólaltatni a nagyobbik harangot, szeretnénk távol tartani a galambokat, szándékunkban áll a miseközvetítésekhez saját eszközök beszerzése és a gyenge áramú vezetékek falba süllyesztése a szentélyben.

Mindezeknél nagyobb feladat a közösségi ház tetején a cseréptartó lécezés cseréje, amely munkálatok egy részét – a cserepek lehordását és visszavitelét – szeretnénk „a saját két kezünkkel”, közösségünk tagjainak bevonásával elvégezni. De számítunk ebben a felújításban az önkormányzat anyagi támogatására is.

Karbantartó munkára vár a margitszigeti és az Ürömi utcai kápolna is. A szigeten a sekrestye és a mellékhelyiség állapota hagy kívánnivalót maga után. Természetesen a kápolnák használatának bővítése, funkcióval való megtöltése is fontos tervünk. A Margitszigeten is javítani kell a harangot – Budapest legrégebbi harangját.

Reménykedünk a közösségi programok megtarthatóságában – ezek közül a legjelentősebb a nyári napközi, melynek lelki tartalmát lényeges mértékben erősíteni fogjuk. Hogy lesz-e nyári családi tábor, mint tavaly, lesz-e búcsúrendezvény, lesz-e lelki nap, ez mind az egészségügyi helyzet függvénye. Biztosan lesz viszont új képviselőtestület, mivel a jelenleginek a mandátuma idén lejár. Az újnak megválasztására októberben kerül sor.

A cikket a Jüling Erika által készített jegyzőkönyv alapján Sz. J. állította össze.

Keresztény szófejtés

laikus

szavunk az egyházi nyelvhasználatban a korábban tárgyalt *klerikus* ellentéte. A szó jelentése azonban ennél jóval tágabb, különösen ha az időbeli változásokat is figyelembe vesszük. Kiindulási pontunk a 'nép' jelentésű görög λαος (=laosz) főnév, melyből a λαϊκος (-η, -ov, azaz: *laikosz*, -ē, -on, nemtől függően) melléknév származik, az alapjelentés tehát 'népi, néphez tartozó, köz-'. A görög melléknévet átvette a latin nyelv (*laicus*, -a, -um), tőle pedig megörökölte számos más európai nyelv (pl. olasz, spanyol *laico*, francia *laïque*).

A szó jelentését vagy fosztóképzős szavakkal adják meg a szótárak: 'avatatlan, járatlan, tanulatlan', vagy pedig a *nem* tagadósztót használva: 'nem hozzáértő, nem szakképzett, nem hivatásos, nem egyházi'. Laikusnak nevezzük tehát az egyszerű nép soraiba tartozó személyt, akinek a tudatlanságát, a hozzá nem értését fejezzük ki ezzel a szóval. Tanulságos Szenczi Molnár Albert szótára 'Láicus' címszavának fordítása (1604): 'Közönfeges, Paraßt'.

Érdekesség (de tkp. nem ritka jelenség), hogy a görög főnevet nem veszi át a latin nyelv, hiszen van rá saját szava: *plebs* – a görög főnévből képzett görög melléknév viszont a latin nyelvbe kerülve nemzetközi karriert csinál. Pedig a latin *plebs*-ből is képeztek melléknévet: *plebanus* – azaz: *plébános*. Ami idővel szintén főnevesült, csak hogy a *laikus*-étől eltérő jelentésben. Míg a *laikus* a néphez tartozó személyt, a nép (egyszerű) fiát jelölte, a *plébános* azt a személyt, akihez nép tartozik, akinek népe van.

Laikus szavunk jelentése tehát a mai egyházi nyelvhasználatban: 'világi Krisztus-hívő, nem klerikus'. De régebbi forrás után nézve talán érdekes kiragadni a (latin) szó egyik előfordulását a Vulgátából, ahol Achimelech pap így felel Dávidnak: *non habeo panes laicos ad manum*, vagyis: „Rendes kenyérem nincs kéznél” (a Szent István Társulat kiadása szerint 1Sm 21,5). Azaz szó szerint: laikus kenyereim nincsenek. Csak főlleszteltek... És a 'főllesztelt' ellentéte a *laikus*, legyen szó akár kenyérről, akár emberről.

Szaszovszky József

Nagyböjti tartós-élelmiszer-gyűjtés

Március 7. és 14. között ismét megrendezik hazánk katolikus templomaiban a nagyböjti élelmiszergyűjtést. Az országos gyűjtés során a hívek a templomokban az erre kijelölt helyen helyezhetik el adományaikat – Újlakon hagyományosan a baloldali mellékkoltároknál kitett kosarakban.

Segíteni lehet bármilyen tartós élelmiszerrel, ami lehet liszt, cukor, rizs, tészta, búzadara, olaj, konzerv, zacskós leves, tartós tej, keksz, édesség, lekvár, kávé, tea – vagy amit az adakozók még kitalálni tudnak. Lehet segíteni a 1356-os adományvonal hívásával is, ami hívásonként 500 forint támogatást jelent. De már az is segítség, ha terjesztjük a gyűjtés hírét ismerőseink körében.

A szerk.

„Boruljunk le, s megrendülve”...

„Dermedt lelkemmel porba roskadok” – kiáltja a Zsoltáros (Zsolt 119,25). Ez az ember feladata – különösen bűnbánati időszakban –: eljutni addig a pontig, amikor felismerjük, semmit sem tehetünk, bármi, amit erénynek gondoltunk vagy eredménynek könyveltünk el, valójában semmit sem ér Isten kegyelme nélkül. Régebben a legméltaatlanabb, ám rangban feljebb álló ember előtt is szokás, elvárt volt a tisztelet kifejezésének sokféle formája: akár a teljes leborulás. A (poszt)modern ember büszke: nem hajlandó semmi előtt meghajolni, főleg ha az „rég”i. Egyre inkább elfelejti, honnan jön és hová tart. Nem is akar emlékezni, és az a tragédia, hogy egy idő után *nem is fog tudni*. Ha elveszti emlékezetét, történelmét, elveszti az erőt adó, bátorító pozitív élményeket, akár csak a rossz történések sorát, amelyeken sikerült túljutnia – Isten segítségével, megerősödvé –, és amelyek egyben figyelmeztetik a csapdákra, melyek a jövőben is leselkednek rá (nincs új a nap alatt, vö. Préd 1,9). Elveszti a reményt, hogy *van* – hogy egyáltalán *lehet* – értelmes célja az életének.

Nincs köztes út: vagy az önhitt, bukott tiszta szellem gögre csábító, hazug ígéretét követjük: „olyanok lesztek, mint az istenek!” (Ter 3,5), vagy vállaljuk a teljes megsemmisülés kockázatát: lemondunk mindenről, amit látszólag birtoklunk, de még arról is, amik vagyunk. Ha lemondunk akaratainkról, és engedjük, hogy Isten vegyen minket birtokba, akkor egyesülhet akarataink az övével, és akkor találjuk meg békességünket: Krisztus békéjét, amelyet csak ő adhat (vö. Jn 14,27).

A liturgiában csak kivételes alkalmakkor kerül sor a teljes leborulásra (az ordo szentségének kiszolgáltatásakor és nagypénteken), akkor is csak a klérus számára. Azonban mi is gyakorolhatjuk – ha lehet, akár fizikailag is – ezt a mozdulatot. Mert ahogy a lélek hat a testre, a test is hat a lélekre. A legtermészetesebb testhelyzet a leborulás: nem támaszkodunk, nem egyensúlyozunk, csak a földön fekszünk. Ez az energiaminimum helyzete: ennél „lejjebb” nincs. Ugyanakkor ez igazi nyugalmi állapot: külön energia szükséges ahhoz, hogy ebből az állapotból felemelkedjünk. Amikor látszólag – illetve a világi fogalmak szerint – már nincs semmi megoldási lehetőség, akkor tud Isten belépni az életünkbe. Ha elengedjük a látszólagos biztonságot



adó dolgokat, elfordulunk a bálványainktól, akkor kezdheti el Isten a gyógyító tevékenységét. „Akik benne bíznak, azokhoz jó az Úr, a lélekhez, amely őt keresi. Jó csendben várni az Úrra, mert ő megszabadít. Jó az embernek, ha igát hordoz ifjúságától fogva. Üljön le a magányban és hallgasson, amikor ráteszi az Úr; szája érjen le a földre.” (Siral 3,25-27.)

Egyedül nincs esélyünk a gonosz ellen: előbb-utóbb túljár az eszünkön, mert okosabb, kihasználja gyengeségeinket, legyőzhetetlennek tetsző erőt mutat.

Apró-cseprő sikereink önhitté tehetnek, míg kisebb-nagyobb, többnyire ismétlődő bukásaink előbb-utóbb elkeseredést, elfásulást plántálnak a szívünkbe, akár haragot, gyűlöletet ébresztve minden – környezetünk, önmagunk és Isten – ellen.

Egyetlen kiút, ha megfogadjuk Jakab apostol tanácsát: „Vessétek alá magatokat az Istennek, szálljatok szembe a sáttánnal, és elfut elöletek.” (Jak 4,7). Nagyon fontos a sorrend: *előbb* kell alávetnünk magunkat az Istennek, azaz semmivé válnunk. Ha mi már ki se látszunk a porból, és úgy fordulunk szembe a sáttánnal, akkor ő már csak Isten dicsőségét és hatalmát látja – még ha mi nem is észlelünk ebből semmit –, és ez megfutamodásra kényszeríti. Sok minden van, ami előttünk még elrejtett, ám a gonosz látja, és kénytelen engedelmeskedni. Ha közeledünk Istenhez, ő is közeledni fog hozzánk – méghozzá sokkal nagyobb léptekkel, mint mi –, ha megalázkodunk előtte, megdicsőít minket (vö. Jak 4,8a;10), felemel minket, ahogy a szülő felemeli az elesett kisgyereket.

Néha megfélemedezünk arról, hogy Isten nem elítéli vagy büntetni akarja az embert, hanem üdvözíteni. Amit ő tartogat számunkra, szavakkal elmondhatatlan (vö. 1Kor 2,9), leírhatatlan az öröm és ujjongás, amiben részesíteni akar, úgy vigasztal majd, ahogy az édesanya a gyermekét (vö. Iz 66,10-13). Így érthető, hogy miért várja Jézus azt, hogy az őt követők örömmel böjtöljenek (Mt 6,16-18): tudják, hiszik, remélik, hogy ez az eszköz is része a porba hullásnak, s mint ilyen, közelebb viszi őket az Atya akaratának, döntései útjának megismeréséhez (Zsolt 119, 27), és így mi is zenghetjük, hogy „Dicső végzéseid útját futva járom, mert szívemet kitágítottad!” (Zsolt 119,32). A kitágult szívbe pedig belefér Isten és az összes embertárs.

Molnár Gábor

Plébániánk rendszeres programjai

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰

vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰

minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)



Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után 19³⁰-ig.

Zsolozsma: nagyböjtben kedden és pénteken 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰, minden hónap 27-én Szent Margit vesperás 17³⁰.

Iroda: (Bécsi út 32. Tel: 335-3573):

hétfőn és pénteken: 10⁰⁰-tól 12⁰⁰ óráig,

kedd, szerda, csütörtök: 16⁰⁰-tól 18⁰⁰ óráig.

Gyermeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én a 18⁰⁰ (vasárnap esetén a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.

Gyermekek váró házaspárokért ajánljuk fel minden hónap első szombatján a 18⁰⁰ órai szentmisét.

Együtt imádkozzuk a teljes rózsafüzért minden hónap első keddi napján 16 órától a Szent Margit teremben. (Bejárt a Bécsi útról, az iroda felől).

Könyvtár: vasárnap 9⁴⁵ és 10³⁰ között.

A Sarlós Boldogasszony Kórus próbái:

Hétfőn és csütörtökön 19⁰⁰-tól 21⁰⁰ óráig a Szent István teremben. Szeretettel várja a szép hangú jelentkezőket a kórusba és közösségi programjaira Török Andrea karnagy (tel: 20/483-0149).

Családi események februárban



Halottaink:

Szívós Ferencné Rozália (70), Mohos János (84), Sztancsik Istvánné Éva (94), Lupán Károly (83), Dr. Hangody Lászlóné Margit (87)

Hírek, hirdetések

Február 28-án a **katolikus iskolák javára folyt gyűjtés** templomainkban. Újlakon 320.000 forint gyűlt össze, köszönjük a hívek nagylelkű adományát.

Március 12-én **Társadalometika kör** 19 órai kezdettel, online, zoom kapcsolódással. Téma: *Az Egyház identitása és küldetése Európában.*

Március 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. Az ünnephez kapcsolódóan a reggeli (közvetített) szentmisén lesz a **lelki örökbefogadás**, ekkor vállalhatjuk, hogy 9 hónapon keresztül naponta imádkozunk egy veszélyben levő magzatért.

Bibliaóra minden hétfőn este 7 órakor online, zoom kapcsolódással.

Bérmálkozási előkészítő minden kedden este 7 órakor online, zoom kapcsolódással.

1%: Arra buzdítunk mindenkit, aki személyi jövedelemadót fizetni köteles, hogy annak első 1%-át az Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítványnak, második 1%-át a Magyar Katolikus Egyháznak ajánlja fel. Az 1%-os nyilatkozatokat az alábbiak szerint kell kitölteni:

1. A kedvezményezett adószáma: 18083440-1-41

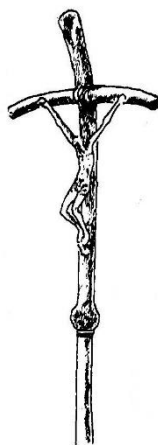
A kedvezményezett neve:

Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítvány

2. A kedvezményezett technikai száma: 0011

A kedvezményezett neve:

Magyar Katolikus Egyház



A nagyböjt alázatra nevel. Bizonyos értelemben nem is egyéb, mint az isteni alázat iskolája, Isten alászállásának története a világban. Ha fölemelkedést emlegetünk, gyakran felejtjük, hogy a fölemelkedésnek legjárhatóbb útja számunkra az alázat, az erkölcsi süllyedésnek ez az ellenkező előjelű megfelelője. Miközben a kétféle alászállás látszatra azonos tendenciát mutat, valójában tökéletesen ellentett. Az egyik Káin – a másik Ábel. Az alázat pályája minden fölemelkedésnél magasabbra ível. Olyan erény, ami bár szürke hamunak tűnik szemünkben, füstje mindenkor fölfele tör. Az isteni megváltás története ennek az alászálló fölemelkedésnek örök példája és tanúsága közöttünk. Legemberibb és legistenibb iskolánk és lehetőségünk.

Pilinszky János

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, **műszaki szerkesztő:** Balogh András

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános